

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 «
Egyes szám ára 1.500 «

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 1. szám.

Vasárnap, január 4.

Új esztendő. 25, 153

Kedves szokásnak tartjuk a boldog újévi kívánásokat ismerősök és barátok között, mert jól esik a megemlékezés s a jó szó összébb hozza az embereket. Szép hagyomány az egymás megtisztelése is. Hát még mennyivel szebb, ha az évforduló alkalmából közös drága hazánkról emlékezünk meg. Laptestvérünk, az «Új Barázda», ezt tette. Kérdést intézett olvasóihoz, mondanák

meg, milyen ajándékokat szánának az ország karácsonyfájára. Mit kellene hoznia a kis Jézusnak, hogy boldogabb új évünk legyen?

Sok válasz érkezett a kérdésre és mi nagy érdeklődéssel böngészünk közöttük, mert hiszen a közölt levelekben a falusi lakosság gondolatait, érzéseit, vágyait láttuk visszatükrözni, ami a mi szemünkben a legkedvesebb tanulmány. Elmondjuk röviden, mitől várja a falvak népe a kis Magyarország sorsának jobbrafordulását.



Vesztőhely, Kanton kínai tartományban.

A levélírók mindenekelőtt összetartást kívánnak az ország jobbjai között. Bölcs és önzetlen vezéreket, akik nemzeti érzéstől vannak áthatva és szigorúan fenntartják a rendet, de a szigorhoz hozzáfűzik a méltányosságot s a gyengébbek irányában a megértő szeretetet. Arra kell törekednünk, hogy becsületes munkája után mindenki megélhesen és boldogulhasson. Belátják a levélírók, hogy az ország igen nehéz helyzetben van és mindenkinek lejjebb kell szállítani igényeit, egyúttal pedig jobban meg kell erőltetnie magát, legalább addig, míg kidolgozzuk magunkat a pénzügyi válság következményeiből. Csakhogy a pénzügyi rendezés közben is vigyázniá kell az államnak arra, hogy a polgárokra túlságos terheket ne rakjon. Az adóterhek már most is túlságosan súlyosak, de nem is annyira azért, mint inkább az aránytalanságok miatt emelnek panaszt és általános az a kívánság, hogy az adórendszert egyszerűsíteni, a teherviselést pedig arányosítani kell. Általános a hosszú lejáratú és olcsó termelési kölcsön kívánata is, mert a mai uzsorakamatú kölcsönökkel kiszívják a termelők, különösen pedig a kisemberek életerejét, akik legnehezebben jutnak hitelforrásokhoz.

De a falu népe a nehéz megpróbáltatások között is türelmet és politikai érettséget tanusít. Nem ejtik hatalmukba a szélső, felforgató eszmék, sőt a rendbontó demagógokkal szigorú leszámolást kíván. Bizik a Bethlen-kormány hazafiságában, hiszi, hogy a megpróbáltatásokból diadalmasan fogunk kikerülni s reméli, hogy Nagy-Magyarország a történelmi erők kényszerűségénél fogva feltámad és Szent István koronája méltó homlokra talál.

Ime: ez röviden az «Új Barázda» leveleinek eszmemenete. Mi gyönyörűséggel s büszkén olvastuk a falvak társadalmának szép és hazafias megnyilatkozását, amelyből azt a boldogító hitet szereztük, hogy az az ország, melynek népe gondolkodásával és érzületével ilyen magaslatra tud emelkedni, zálogát bírja boldogabb idők eljövételének.

Budapest, január 3.

Móricék diktálni akarnak. *Hiába, aki egyszer belekóstolt a diktatúrába, akaratlanul is visszavágyik abba. Móricék addig döngették a ház falát, addig csaptuk lármát és botrányt, míg a háziúr az összes lakók kérésére az utcára nem lakoltatta őket. Mikor a részeg Móric aztán künn találta magát az utcán egész pereputtyával, történetesen megsajnálta a háziúr egyik atyafia és kegyelmet akart kieszközölni Móricéknak, hogy még egyszer visszamehessenek a házba, de csak úgy, ha jól viselik magukat.*

— No, Móric, visszamehetsz a lakásba, ha rendesen viseled magadat! — mondta neki az atyafi.

— Hogy én viseljem jól magamat, das gibl's nicht, —

felel rá Móric a sárban — most már jusz se megyek, míg a háziúr nevenre nem írta az egész házat!

Körülbelül így van az a tizenöt képviselő is, akit botrányos és forradalmi magaviseletük miatt szabályszerűen kitiltottak a parlament huszonöt üléséről. Ahelyett, hogy örülnének, hogy maholnap lejár a kizárás és sietnének vissza kötelességük teljesítésére, még nekik áll följobb s ők szabnak feltételeket. Csak úgy mennek vissza, ha a többség megszavazza a titkos választójogot. Szóval a többség trja mindjárt a nevékre az egész országot. Még csak az kellene. Titkos választójog után jön a nyílt diktatura. Egyszer már volt részünk belőle. Nem kérünk többet. Akkor már inkább a blokkos urak maradjanak kinn, semhogy a «titkos» jöjjön be. Móricék pedig tanulják meg, hogy az az idő lejárt, mikor a vétkesek diktáltak.

*

Az új kiscgazdák. A földbirtokreformot a bíróság már 1700 községben hajtotta végre. Az ország nagyobb részében tehát már befejeződött az eljárás. Hatszáznál több községben már a bírói ítélet végrehajtása is megtörtént. Kettőszáznyolc községben pedig már gazdálkodnak a tulajdonul kiosztott földeken az új kiscgazdák. A földművelésügyi minisztérium 36 ezer új kiscgazdát számlált össze ezekben a községekben s ezeket az új kiscgazdákat most gondjaiba veszi. A miniszter rendeletet bocsátott ki a gazdasági szaktanárokhöz, hogy több izben szálljanak ki ezekbe a községekbe s iparkodjanak az új kiscgazdáknak minél több jó tanácsot adni, hogyan kezeljék a reájuk bizott hazai földet. A földművelésügyi minisztérium mindent el akar követni, hogy a kisemberek az egyszer nekik juttatott földet meg is tarthassák. Ezért útbaigazítást ad nekik a gazdasági tanárok és felügyelők útján, hogy a szövetkezetekben való tömörülés segítségével hogyan juthatnak jó vetőmaghoz, gazdasági eszközökhöz és tisztességes hitelhez. Örömmel üdvözöljük a földművelésügyi minisztérium életrevaló akcióját, mert ezzel nemcsak azoknak az aggodalmát enyhíti, akik féltették a kisembereket, hogy nem tudják földjüket megtartani, hanem a földhöz jutott kisemberekbe is bizalmat önt, hogy nem lesznek magukra hagyatva a kezdet nehézségeiben. Most már csak rajtuk áll, hogy ne kalandor politikuskok forradalmi szervezeteibe kerüljenek, hanem a földművelésügyi minisztérium embereire hallgassanak és szövetkezetekben s a «Falu» Országos Földművelésszövetség gazda- és földművesköreiből keressék boldogulásukat.

MI HIR (A POLITIKÁBAN ?)

A karácsonyi ünnepek a politikában csendet és nyugalmat teremtettek. A nemzetgyűlés szünetére a képviselők legnagyobb része vidékre utazott s a politikai klubok üresen maradtak. Így lesz ez január 12-ig, amikor is újra megkezdí a Ház ülésezését s

a nagyjelentőségű költségvetési javaslat

tárgyalását. Hogy a költségvetési javaslat tárgyalásában a szélsőséges kisebbségi pártok, nevezetesen a szocialisták és fegyvertársaik résztvesznek-e, az a jelen pillanatban még nincsen eldöntve. Egyelőre a kivonult képviselők azt hangoztatják, hogy szolidárisak azokkal, akiket botrányos magaviseletük miatt a Ház elnöksége kivezetett s ezért mindaddig, amíg a legutolsó kitiltás is le nem jár, az üléseken nem vesznek részt. Ez a magatartás természetesen nem egyéb, mint

a törvényhozói kötelesség megsértése,

mert hiszen a képviselő választóinak ígéretet tett arra nézve, hogy érdekeiket a nemzetgyűlésen képviselni fogja s a törvényhozás munkájában résztvesz. Ezzel szemben a *kivonult kisebbségek egyszerűen távolmaradnak az ülésekről* s értekezleteiken, lapjaikban dühös támadásokat intéznek az érlyes kezű kormány ellen. Igaz, hogy visszhangja nincs ezeknek a támadásoknak, mert a közvélemény — amint ezt a törvényhatóságok közgyűléseinek határozatai bizonyítják — a kormány mellett van, s helyesli, hogy

a felforgatásnak nem enged szabad utat és a törvényhozás rendjét megzavarni nem engedi.

Az intézkedések, amelyeket a nemzetgyűlés munkájának biztosítására a Ház elnöksége, a kormány és a többségi pártok tettek, az egész ország helyeslésével találkoztak, de

általános tetszést keltett az a határozott hangú nyilatkozat is, amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök a karácsonyi ünnepek alkalmából tett.

A miniszterelnök nyilatkozott az összes aktuális politikai kérdésekről, így a *választójogról, a királykérdésről*, de főként a *forradalmárokról, az októbristák és szocialisták* itthoni szerepléséről s az országból kiszökdösött és *magukat emigránsoknak nevező Károlyisták és kommunisták* hazatéréséről. A miniszterelnök sajnálattal állapította meg, hogy a forradalmi politika csekélyszámú hívei ma sem nyugosznak és

igyekeznek az októberi forradalom bűneit feledtetni és Károlyi Mihály hazaárulását igazolni.

Szerencsére nincsen talaja minálunk ennek a konkolyhintésnek, de viszont mégis szükséges óvatosan szemmel tartani az ilyen mozgolódást, nehogy a hiszékeny és tapasztalatlan embereket még egyszer félrevezethessék és ezzel talán még nagyobb veszélybe dönthessék az országot. A miniszterelnök épen ezért ki is jelentette, hogy

a szökevények hazatéréséről szó sem lehet,

csak akkor, ha hajlandók bíróság elé állni. *Amnesztiát, bűnbocsánatot ezeknek az embereknek nem lehet adni* a közbéke veszélyeztetése nélkül s hogy ezt a miniszterelnök bátran ki is mondta, ez a hazafiasan érző közvéleményt csak megnyugvással töltheti el.

A karácsonyi napok eseménye volt, hogy Rétságon a választás lezajlott s

Bud János pénzügyminisztert nagy lelkesedéssel a kerület képviselőjévé egyhangúlag megválasztották.

A pénzügyminiszter át is vette a mandátumot s választóihoz intézett beszédében a *demokratikus politika szükségességét* hangzottatta.

+MEZŐGAZDASÁG+

A csikónak legelő kell!

Irla: Kis Mihály.

Némelyik országnak van olyan vidéke, ahol sok a legelő. Ha nem is egy tagban, mint minálunk, hanem apróbb darabokban, itt is, ott is. Az ilyen legelőket aztán gondozzák: irtják rajtuk a gyomot, tövist; a túrásokat és a rögöket széthányják, elegyengetik; kora tavasszal éles, nehéz fogással fől-szakgatják, hogy a fű erősebb sarjadzásnak induljon és ugyan-csak ilyenkor olyan fűmagvakat is vetnek belé, ami a legelőben hiányzott, hogy a legelő kopár ne legyen. Télen át arra-való istálló- és műtrágyaszórással jobban, erősebben termővé



Képek elszakított területeinkről: Mátyás király szobra Kolozsvárott.

(Fadrusz János műve.)

teszik a talajt; így azután kétannyi jószágot is jó erőben el-tart az a legelő, mint az, amit nem gondoznak. Nálunk ellen-ben a jó lstenre bízzák majdnem mindenütt a legelőket. Ha így is ad termést, akkor jól van, ha nem ad, akkor bizony senyved, pusztul a jószág. Gondatlan vagy és nem akarsz tanulni, jó magyaram, azért is vagy te olyan szegény.

Az a szerencse, hogy most végre a kormány szigorú rendeletet bocsát ki a legelők jókarban tartásáról. Ahol ezután a közlegelőket nem fogják gondozni, ott majd elverik a port azokon, akik ebben ludasok. Így is kell annak lenni. Csak már azt is kimondaná az a rendelet, hogy a legelő minden-keelőt a *növendékjószágoknak*, a csikóknak való, mert azoknak kell leginkább a legeltetés növelő, fejlesztő ereje. A heverő igásjószágoknak csak akkor jusson egy kis maradéklegelő, ha a csikók már bőségesen el vannak látva és azoknak is marad valami. Maradi az a gazda, aki nem tudja, hogy a jó legelő fűvében van az a csodálatos természeti erő, ami a fejlődő, gyöngye csikót nagyra növeli, csontossá, erőssé, egészségessé és kitarlóvá teszi. A már kifejldött, minden dologra alkal-

PEÉR GYULA

orvosi műszerész

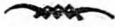
Budapest, VIII., Baross-utca 21. sz.

Készít teljes felelősséggel elsődrendű sérvkötőt, has-kötőt, görcsérharisnyát, mullábat, támgépet, test-egyesítő fűzőt. Raktáron tart orvosi műszert-egészségügyi és betegápolási gummiárut.

Becsületlen kiszol-gáltatás garantálva

mas lovat legeltetni pazariás számba megy; annak a teste már minden részében készen van, ki van építve. Ha jól, vagy akár rosszul is, azon a legelő nem igen segíthet már. Ne vegyük hát el a csikóktól a legelőt, amit a természet azért rendelt számára, hogy rajta egészségesen fejlődjék.

Ahol a legelővel nem tudnak helyesen banni (bizony sok helyen!), ott a m. kir. gazdasági felügyelő urat kérjék meg, hogy a legelőt megnézzé és tanácsot adjon a kezeléséhez. Ő nemcsak hogy meg fogja mondani, mit, mikor és hogyan kell végezni azon a legelőn, hanem később is gyakran megnézi majd, hogy amit végeztek, jól végezték-e, mert még a legeltetés módjának is sok csinja-binja van. A művelt külföldön (de nem ám a mi balkáni szomszédjaink táján) például a legelőket fa- vagy drótkorlátal körüli szokták keríteni. Az egész területet ugyancsak korlátokkal megfelelő kisebb részekre osztják azért, hogy szakaszonként legeltessék le a füvet és ne tegyék pocsecská rövid idő alatt az egész területet. Mikorra így az utolsó szakaszt lelegelték, az első szakasz füve már ismét megnőhetett. Ha a csikók egy-egy szakaszt már megúntak, utánuk a borjúk, üszök következnek, hogy az otthagytott füvetet fogyasszák. A jószág szereti az ilyen legelőcserét. A korlát árát bőven megtéríti a fölőslegessé váló pásztor megtakarított bére.



A sorbatrágyázásról. Irta: Kolbai Károly.

«Messziről jött ember szavának ne higgyél!» — mondja a közmondás. Mint ahogyan minden szabály alól, úgy ez alól is van kivétel.

A «Dunántúli Szántóvető» múltévi novemberi számában olvashatjuk egy somogy megyei kisgazda beszámolóját belgiumi útjáról. Többek között elfogulatlan őszinteséggel ezt mondja:

«A legelső, ami a magyar gazdát Belgiumban meglepi, az, hogy a belga gazdák sokkal szakképzettebbek, tanultabbak, mint a magyar gazdák».

Ezt — sajnos — be kell ismernünk. Minden törekvés, fáradtság és kitarítás dacára hazánk népének oktatása, tanítása lassan, végtelenül lassan cammog, mintha csak ólomcsizmában járna. Vád ezért a tudományt terjesztő férfiakat és intézményeket mégse érje, mert a hiba a tanulni és haladni nem akaró gazdáknak van. A magyar ember szívesen meghallgatja az oktató szót, azonban a legritkább esetben cselekszik szerinte. Nem azért, mintha nem volna képes fel fogni az új dolgokat, de úgy látszik, a hazai viszonyaink között jónak bizonyult újítások nem ragadják meg annyira figyelmét, mint amit — esetleg, ha kikerül — külföldön lát.

Igy volt a mi somogyi gazdánk a sorbatrágyázással. Erről következőképen nyilatkozik: «A vetegetés idejéért érve őt, nagy meglepetéssel láttam, hogy Belgiumban 8—10 kat. hold nagyságú területen gazdálkodó birtokosok egy lóval vontatott műtrágyaszórógépet használnak, mely gép abba a sorba szórja ki a műtrágyát, melybe a műtrágyaszórógép után vezetett vetőgép vetőcsoroszája a magot veti. Ezzel az eljárással a belga gazdák nagy százalékban biztosítják jövő aratásuk jó eredményét!»

Elég szomorú, hogy a sorbatrágyázásnak ilyen kezdetleges módja külföldön feltűnt neki és ennek sokkal tökéle- sebb módját idehaza nem látta még. Pedig a hazai növény- termesztés fejlesztésére hivatott állami szerv, az Országos

Magyar Növénytermesztési Kísérleti Állomás ezt már régen kipróbálta, jónak találta és ösztönzésére sok nagy gazdaság másként nem is vet gabonát, répát, mint sorbatrágyázó vető- géppel, olyannal, amelyen a vetőláda elé van a műtrágyás láda szerelve és így egy gépen lévén a műtrágyát szóró, valamint a vetőkészüleket, pontosan a sorokba juttatja a növényi táplálóanyagot tartalmazó műtrágyát.

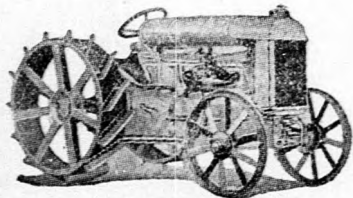
A műtrágyát sorbahintó vetőgép nálunk eddig csak nagyobb gazdaságokban van elterjedve, sajnos, ezek közül sem mindegyikben. Kisgazdáknak valót eddig még nem igen gyártottak gépgyáraink, mert nem volnának képesek azt el- adni. Ha azonban kisgazdáink érdeklődnének, gazdasági egyesületek vagy mezőgazdasági kamarák útján rendelnének bármely nagyobb hazai gépgyárnál, semmi akadálya sem volna annak, hogy gyáraink kisebb, kisgazdáknak valót gyártsanak. Az eddig gyártott legkisebb ilyen vetőgép tizen- három soros. Módosabb, 80—100 kat. holdon gazdálkodó kisgazda már szerezhette ilyent. Egy vetési időszakban ez a vetőgép 40—50 kat. holdat vet be.

Tudnám a sorbatrágyázó vetőgépek kisgazdák között való elterjedésének még egy módját. Szövetkezzenek többen, vegyenek közösen nagyobb gépet, ha egynek-egynek nincsen annyi földje, hogy érdemes legyen külön vetőgépet tartania.

A Belgiumban járt somogyi kisgazda meg van győződve arról, hogy a belgák az említett «eljárással nagy százalék- ban biztosítják jövő aratásuk jó eredményét!» Ha maga is megkísérelné, hasonlóképpen nyilatkoznék mindenki előtt, mint azok a belga gazdák, akik őt meggyőzték.

A műtrágyák fontosságáról, különösen pedig a szuper- foszfátéről már sokat írtak. Írtam róla magam is, nem is olyan régen, csak az ősz folyamán, amikor figyelmeztettem a «Vasárnap» olvasóit, hogy ne vessenek őszt szuperfoszfát nélkül. Említettem annak idején, hogy a mosonvármegyei Halászi községben, amelynek határa 6000 kat. hold, csak őszi alá használták őt vagon szuperfoszfátot. Dacára ennek, még Halászin is akadt tamáskodó, aki nem hitt a szuper- foszfát hatásában. Ma azonban már ez is hisz benne! Ugyanis egy haladni vágyó kisgazdának adtunk repce alá ingyen műtrágyát. Amint kikelt a repce és gyökereit ter- jeszteni kezdte, mindjebbet meglátszott a trágyázatlan és szuperfoszfáttal trágyázott parcella között a különbség. November elejéig pedig olyan hatalmassá lett, amilyenre magam sem számítottam. Próbát téve, kiszedtettem néhány uyalábra valót, megszámláltam a növényeket és minden par- celláról egyenlő számú növényt mértünk le. A szuperfosz- fátal trágyázott parcelláról származó növények ötször súlyo- sabbak voltak, mint ugyanannyi, de trágyázatlan parcellán nőtt repcenövény, azaz, ha a 40 cm. sortávolságra vetett repce zöldtermését november elején 5 métermázsára becslük kat. holdankint, akkor a szuperfoszfáttal trágyázotton 25 métermázsának kell lennie! A magtermésben természetesen ilyen hatalmas különbség nem lesz. Nem is minden talaj hálálja ennyire meg a szuperfoszfátot és nem is veszi minden növény ennyire hasznát, azt azonban régen tudjuk, hogy egy métermázsza szuperfoszfát, melynek ára körülbelül 1/2 métermázsza búza, legalább egy métermázsza búzának megfelelő terméstöbbletet idéz elő.

Ezután a rövid áttekintés után lássuk csak, miként is állunk a sorbatrágyázás kérdésével. Mint ahogyan szava- hihető szakemberek az előbbi számadatokat megállapították, így megállapítást nyert részükről az is, hogy sorbatrágyázó vetőgéppel hintve el a szuperfoszfátot, félannyi elég ugyan- akkora terméstöbblet eléréséhez, azaz egy métermázsza szuper-



FORD HALTENBERGER VILMOS
autorizált Képviselete
FORDSON-TRACTOR
 Petroleummal. **SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT.** Petroleummal.

A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve.
 Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. **Ára ab Triest 636 dollár.**
 Tel. 66—15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66—15.

foszfát sorba adva, nem egy, hanem két métermázsa búza-terméstebbletet ígér. Sorba hintve kat. holdankint 75—100 kg. szuperfoszfát kell, ha szórjuk a szuperfoszfátot, kétannyi szükségese belőle. Ennek megvan az érthető magyarázata. Hogy mi az, arról most nem beszélhetek, mert hosszadalmas volna. Elég az hozzá, hogy alig ajánlhatnék jövedelmezőbb befektetést, mint a műtrágyát sorbahintó vetőgép vételét. Erre vonatkozó jövedelmezőségi számítások kimutatták, hogy az ilyen vetőgép beszerzési ára, ha kellőképpen kihasználjuk, azaz annyi szántót vetünk be vele, amennyivel csak megbírnunk, már az első, legfőbb évben megtérül, sőt ezenfelül kamatozik is.



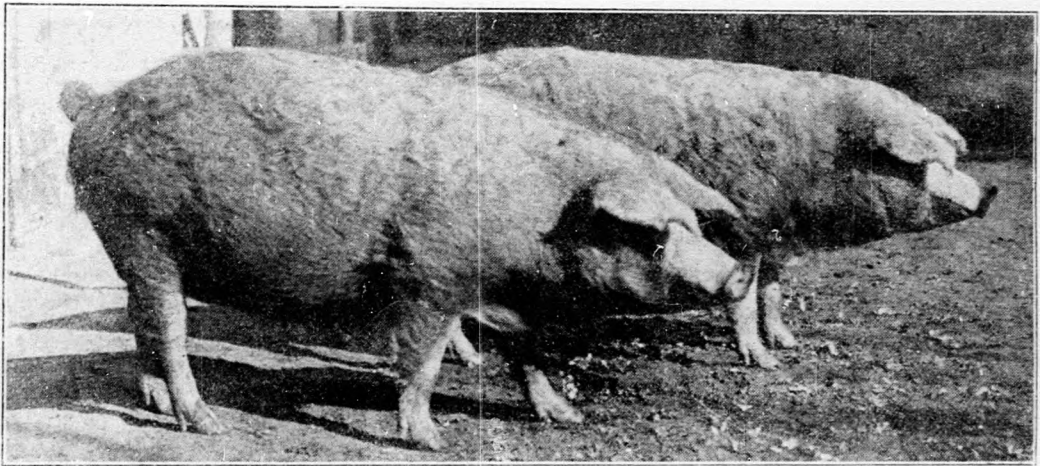
A hideg hatása az állati szervezetre. A mi éghajlatunk alatt állatok igen ritkán fagnak meg. Még a feltűnően erős, 30°-os hideget is eltűrik, ha jól vannak táplálva, ha van alkalmuk a mozgásra és ha zárt a tartózkodási hely. A beteg, koplaltatott, helyhez kötött állatok vannak kitéve csak annak, hogy fagyás miatt elpusztulnak. Fokozza a fagyás veszélyét a szél. Szélsőségesen —25, —30°-ot állataink könnyebben eltűrik, mint a —10°-ot szeles időben. Döntő tényező az is, hogy a testet fedő szörköntös száraz-e vagy nedves.

A száraz szőrzet és tollazat ugyanis a test melegét védi. Száraz, fagyos időben ezért többnyire csak a mezítelen testrészek (taraj, malacok kopasz füle és farka) lép fel elfagyás, de a nedves szőrzetnek már melegvisszatartó hatása igen csekély s így könnyen elfagnak a nedves talajjal és olvadó hóval érintkező párta, sarokvánkós és csüd is. A hideg eleinte vér-érzékületet, majd vér-érbénulást, a véredek kitágulását, a bőr kipirosodását, savós megduzzadását okozza, mi erős fájdalmat von maga után, majd pár nap múlva erős hámlást, esetleg a hajlásokban a bőr berepedését, legsúlyosabb esetekben a bőrnek és az alatta levő szöveteknek lehullását. Általános, elhullásra vezető megfagyás még leginkább kis állatokon (madarak) észlelhető. Mindezeknek figyelembevételével könnyű megállapítani, hogy miképp akadályozhatjuk meg állataink megfagyását, illetőleg egyes testrészeiknek elfagyását. Hideg tartózkodási helyen és erősen hideg időben helyezzünk nagy súlyt jó táplálásukra és takarmányszükévében inkább melegebb időjárás mellett szűkítsük takarmányadagjaikat. Tereljük őket szélétől védett helyre. Ne kössük őket karóhoz vagy jászolhoz, hanem adjunk alkalmat a mozgásra. Sokat segít a pokrőccal való letakarás és a bő, száraz alom. A nedves testrészeket erős csutakolással szárítsuk meg. Világos, hogy ezen intézkedések különösen akkor válnak okvetlenül szükségessé, ha nincs módunkban állatainkat zárt istállóban elhelyezni vagy ha az istálló nem tud felmelegedni. A fagyott testet és testrészt nem szabad hirtelen felmelegíteni, hanem hideg helyen hóval vagy hidegvizes ruhával kell dörzsölni, míg az állatorvos meg nem érkezik. Kisebbszámú hideg, légvonat hüllési bántalmakra (a légutak hurutja, gyulladása, bélhurut, izomreuma) vezet. Legtöbbször nem is a nagy hideg, hanem a hőmérsék hirtelen változása a meghűlés igazi oka. Különösen veszélyes a nedves hideg. Ezért malacok a nedves, hideg istállóban szoktak megbetegedni, bárnyok pedig ködös időjárás mellett.

A linkolnshirei mangalicakeresztelés. (Képpel.) Már egy megelőző számunkban írtunk arról, hogy a mangalicát sikeresen lehet keresztetni az angol linkolnshireivel, miáltal szaporasága nő, dereka megnyúlik és fejlődése gyorsabb anélkül, hogy a nálunk annyira fontos zsírtermelőképesége csökkenne. A multkor egy malacos kocát mutattunk be, most pedig két, ugyanilyen keresztelésből származó egyszélféves kocának képét hozzuk.

A csillagfürt mint emberi táplálék. A csillagfürt, amely egyike a nálunk is általánosan elterjedt növényeknek, igen sok gazdag táplálékanyagot rejt magában. Ebben a közönséges növény magvaiban 40% fehérjetartalom van, míg az általánosan ismert hüvelyes-magvakban, mint pl. a bab-, lencse- és borsóban csak 20—30% a fehérje. (A fehérje tudniillik egyike a szervezet működésében tartásához szükséges legfontosabb táplálékanyagoknak.) Sajnos, azonban ez a tápanyagban annyra gazdag növény nem használható közvetlenül az emberi táplálkozásra, mert némi részben az emberre ártalmas mérges anyagot, az ú. n. lupinint tartalmazza, mely az idegrendszerre mérgező hatással van. Mindennek dacára, már az ókori görögök is megpróbálták felhasználni és a magjait megették, nálunk pedig «gyöngyösi kávé» néven kávéfőzésre használták. Ugyanis, a benne levő mérges anyag 70° melegen elpárolog és így a kávépörkölés után a mag ártalmatlanná lesz. Ha tehát más módon is fel akarjuk használni az emberi táplálkozás céljaira, akkor előzőleg el kell távolítani belőle a mérges anyagokat. Ez felfőzés és többszöri kiáztatás útján sikerül is, mikor azután lisztjéből kenyeret is lehet sütni. Ez az eljárás is igen hosszadalmas és bonyolult, ezért még maig sem sikerült ennek a táplálékanyagban oly gazdag növénynek az emberi táplálkozás körül azt a teret elfoglalni, mint megérdemelné. (K.)

Új mezőgazdasági szakkönyv. Bittera Miklós dr. gazd. akadémiai r. tanárnak és a «Vasárnapi» ismert nevű szakírójának most jelent meg a *Szerves trágyák* című kiváló munkája. A nyolcvan-



Linkolnshirei mangalicakeresztésből származó egyszélféves kocák.

két oldalas munka tárgyalja az istállótrágyát, a zöldtrágyát és a komposztot. Ezekről röviden és világosan elmondja mindazt, amit manapság a gyakorlati gazdának feltétlenül tudnia kell. A könyv különösen alkalmas földmivesszék iskolai tanulók számára, akik mint alapos, világos és könnyen érthető munkát tankönyvvül használhatják. Az a kisgazda, akinek elméleti tudása nincsen, szintén megérti, megtanulhatja többek között belőle azt is, hogy miképp lehet trágyatelepet házilag építeni, miként járjon el, ha az eddigi trágyadombján gyűjtött istállótrágyánál sokkal többet és sokkal jobbat akar termelni. Megismerteti a szerző az olvasót a zöldtrágyázással, azaz fejtegeti azt, hogy miként trágyázzon a gazda, ha nincsen elég istállótrágyája, vagy hogyha a majortól messze fekvő földet kíván trágyázni, ahova istállótrágyát nem bír hordani. Végül útmutatást talál a gazda ebben a könyvecskében arra nézve is, hogy miként hasznosíthatja a ház körül, a kertben és a szántón összegyűlt hulladékokat és szemetet. Az értékes munkát melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe, mert nyugodtan állíthatjuk, hogy mindenki, még a legkiválóbb gazda is talál benne újat, követendő. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

A cigájajuh átlag 35—40 kg. súlyt képvisel. Bundája csak pehelyszálakból áll, de e pehelyszálak is elég vastagok: 30—40 μ átmérőjűek (C—D jelzéssel). 1 μ (mikron) = a milliméter ezredrészével. Feje és lábai mindig színesek (fekete, kávébarna, vörhenyes vagy foltos), míg a gyapjú színe majdnem mindig fehér. A Bántában és Erdélyben a feketefejűeket különös előszeretettel tenyészítik, mert a közhit szerint hizékonyabbak. A kosok csigaszzerűen csavarodott, sötét színű szarvakat viselnek, az anyák nagyobb része suta. Évente kb. 2 kg gyapjút nyírnak róla, mely középfinom, ú. n. brassói vagy katonapozító készítésére alkalmas. Évi tejtermelése a báránytejen kívül 35—45 liter. Tejét valamivel zsírosabbnak tartják, mint a rackáét. Jelentősége csak oly primitív viszonyok közt van, hol már a merino kellő sikerrel nem tenyészthető.

TANÁCSADÓ

Kérdés. A község tulajdonát képező erdőből a fát közös erővel termeljük és saját magunknak eladjuk azért, mert a pénzen könnyebben osztozhatunk. Tartozunk-e forgalmi adót fizetni? (G. J.) — **Felelet.** Véleményünk szerint igen.

Kérdés. Lehetek-e hat elemi iskolával vöröskeresztes ápolónő? (Cz. J.) — **Felelet.** Nem, mert nyolcosztályú középiskolai végzettség a felvétel előfeltétele.

Kérdés. 1. A földművelésügyi minisztériumban fennáll-e a Mezőgazdasági Munkás Központi Jogvédő Iroda? 2. A földművelésügyi minisztérium által kiadott gazdasági könyvek kaphatók-e? 3. 1921 május 20-án megnyitott a magyar korona? (D. L.) — **Felelet.** 1. Igen. 2. Igen; forduljon a minisztérium könyvtárához. 3. A zürichi jegyzés 2-6 volt; tehát akkor 100 magyar korona 2 svájci frankot és 60 svájci centimest ért.

Kérdés. Sonkát, húst hogyan kell pácolni? (F. Berta.) — **Felelet.** 10 liter vízbe 3 fej vöröshagyma, fél kg. só, 1 fej törött fokhagyma, 30–40 szem magyar és szegfűbors, 3–4 babérlevél, 1 dkgr. koriánder, 1 dkgr. fenyőmag, 2 evőkanál cukor, kis kanál sóltörzs teendő. Nagy hidegben forrón, száraz időben kihűlve kell ezt a pácot a húsról önteni. A pácban három hétig marad a húsnevel.

Kérdés. Teknősbékát hol és milyen áron lehet eladni? (G. J.) — **Felelet.** Teknősbékát csak alkalmilag lehet eladni és ezért kialakult ár nincs. Nagyság szerint 80.000 koronától számítják az árát. — Köszönjük lelkes gyűjtését és jutalmul — kérelme értelmében — három szép szindarabot (Tót leány, Falu rossza, Piros bugyellár) küldtünk a címére.

Kérdés. 1. Két kieszűst vitézségi érem alapján lehetek-e vitész? 2. A Levéte-egyesületbe tartoznak-e gazdasági éves cselédek? 3. Az «Új Barátság» sorsjátékhúsdása mikor lesz? (iffi. Ny. M.) — **Felelet.** 1. Csak abban az esetben, ha legalább 15 hold nagyságú birtokból (más is adhatja) vízei telket létesít. A Vitési Rend Főszéktartósága (Budapest, I. Vár) a kormányzói palotában van. 2. Igen, a törvény mindenkire kötelező. 3. Február havában.

Kérdés. 1. Nagybátyámhoz szeretnék kimeni Amerikába, kaphatok-e és hogyan útlevelet? 2. Lehet-e Amerikába küldetni a «Vasárnap»-ot? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** 1. Egyelőre nem kaphat útlevelet, mert a létszám betelt. A létszámon felül csak tanulmányi utat tevők és amerikai polgárok 18 éven aluli nőtlen gyermekei, valamint feleségei mehetnek ki. 2. Igen; a «Vasárnap» ezidőig az utasítás szerint több száz példányban megy Amerikába. Egy évről 2 dollár az előfizetés.

Kérdés. 1. Földemet meszezni szeretném, melyik a legmegfelelőbb idő? (H. V.) — **Felelet.** A meszést úgy öszel, mint tavasszal a talajelőkészítő, illetve a vetési munkák előtt lehet végrehajtani. Porszerű mésztárgyak elhintésére száraz szélmentes időt válasszon. A mésztárgyat lehetőleg a tél folyamán kell kihordani és eltergetni (így az jól átgyű és hatékonyabb lesz). Az alátakarással várhatunk tavaszig. A meszést égetett mésszel legjobb nyáron végezni. A méssz alátakarásának mélysége 8–12 cm. körül legyen. Az őszi vetésű növények alá kihordott mesz-mentes vetőszántással, a tavaszi vetésű növények alá fogással keverjük a talajba.

Kérdés. 1. Hol van erdőőrri szakiskola? 2. Kossuth-banktól érdemes-e értékesíteni? (Előfizető.) — **Felelet.** 1. Erdőőrri szakiskola van Komáromban, az iskola igazgatósága készséggel ad a felvételre vonatkozólag felvilágosítást. 2. Kossuth-banktól eladni nem érdemes, legjobb lesz, ha megtartja, mint emléket.

Kérdés. Képrejtvényeket szeretnék beküldeni, azonban rossz rajzoló vagyok és így nem tudom, hogy egyáltalán küldjek-e ilyen rejtvényt? (J. S.) — **Felelet.** Küldhet, mert ha jó a rejtvény, akkor megrajzolhatjuk.

Kérdés. 1. Mennyi szonjom kiskorú, házassági felmentésért hívó forduljak? 2. Jó vetőmag hol szerezhető be? (R. J.) — **Felelet.** 1. Házassági akadály alól való felmentésért forduljon kérvénnyel az igazságügyminisztériumhoz. Csatolja a kérvényhez a leány születési bizonyítványát és a szülők beleegyező nyilatkozatát. 2. A vetőmagbeszerzésre vonatkozólag nem válaszolhatunk, addig míg nem tudjuk azt, hogy minő vetőmagot óhajt beszerezni.

Kérdés. Ha egy tanoncnak rossz helye van, ott hagyhatja-e gazdáját? (N. F.) — **Felelet.** Jelentkezék az ipartestületnél, ott adja elő panaszát és csak az ipartestület engedélyével változtathatja helyét.

Kérdés. Az «Új Barátság» lebilincselő «Halálkigyó» c. bűnügyi regényének első 36 oldala hiányzik. Megkaphatom-e? (M. J. Tiszasas.) — **Felelet.** Sajnos, teljesen kifogyott. Az egész regény azonban szép kötésben már megjelent és 57.000 korona előzetes beküldés mellett postaköltségmentesen küldi meg kiadóhivatalunk.

Kérdés. Osztálysorsjegyet hol vásárolhatok? (Sz. M.) — **Felelet.** Sorsjegyrúsról. Az ön községében vagy a közeli városban is van bizonyosan árusító. Bárki vásárolhat sorsjegyet.

Kérdés. Az olajpogácsának mi az ára? (K. L.) — **Felelet.** Az olajpogácsának az ára kilogrammonként a budapesti piacon 3000 K.

Kérdés. 1. Fordón-traktort kaphatok-e gabonatorlesztésre? 2. Kezelést hol tanulhatom meg? 3. Járadekbirtokot kik és milyen feltételek mellett kaphatnak a földreform útján? 4. Felhő Klári stb. c. szindarabok hol és milyen ártért kaphatók? (4326. számú előfizető.) — **Felelet.** 1. Felvilágosításért forduljon a «Hangya» központi géposztályához, Budapest, IX. ker., Közraktár-utca 34. sz. A felvilágosítást a helybeli Hangya közvetítésével is elnyerheti. 2. Az eladó cég gondoskodik a 3–4 napot igénylő kiképzésről. 3. Járadekterletet a törvény szerinti igényjogosult kaphat. Elsősorban a háborús birtokokból, másodsorban olyan nagy birtokokból, amelyeknek tulajdonosai a járadekterlet alakításához hozzájárulnak. De ez utóbbi csak az esetben juttatható, ha az állam a tulajdonost a vételárra nézve ki tudja elégíteni. 4. Nem kaphatók. Szindarabok jegyzékét és árát lapunkban időnként közöljük.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A földreform végrehajtásának mai állása.

Schandl Károly földművelésügyi államtitkár a földreform állásáról nyilatkozatot tett, amely szerint a megváltási eljárás ország nagyobb részében már befejeződött. A Földbirtokrendező Bíróság 1700 községben fejezte be az eljárást és hozott végleges ítéletet. Maradék-Magyarország 158 millió kat. hold területéből 125 millió holdat tesz ki a szántó, a rét és a legelő területe. A többi erdő, szőlő, kert, nádas és nem termő terület. Földreformnál csupán a 125 millió kat. hold föld jön figyelembe, mert az erdő-, szőlő- és kerti földek ki vannak véve a megváltás alól. A nagybirtokok szántó-, rét- és legelő területe 403 millió kat. holdat tett ki. Ehhez kell venni még az 1-9 millió holdnyi háborús birtokból mintegy fele területet, azaz 0-95 millió holdat, mert a másik fele nem háborús nyereségből ered és hivatásos gazda kezébe került. Így nagyjában 4-98 millió hold jöhetett számításba a földreform szempontjából. Ez alapon kell nézni az eddigi eredményeket. A legutóbbi adatok szerint az 1700 községben 500 ezer hold földet váltott meg a bíróság s ebből kerek számban 400 közlegelő, 210 ezer új kisbirtok és 110 ezer házhely alakult. Negyedmillió ember jutott tehát már földhöz a reform útján s félmillió hold földet juttatott a bíróság kezükre. Nagyjában egy millió hold földre tehető az a terület, ami végeredményben a kiseberek kezére jut. Az ország egyharmadából nem érkezett még be végleges javaslat, de megvan a remény, hogy egy éven belül minden község megváltási javaslata a bíróság előtt lesz s jó másfél éven belül az egész országhoz befejezést nyer a földreform-ítéletek végrehajtása. Ennek az lesz az eredménye, hogy 3 és fél millió hold mezőgazdasági nagybirtokkal szemben 8 és fél millió hold lesz a közép- és kisbirtokok területe. A házhelyrendezés teljes sikerrel járt. Van sok falu, ahol már az összes házhelyek be vannak építve. Viszont alig van olyan hely, ahol egy kiosztott telek sincs beépítve. Átlagban egyharmada be van építve a házhelyeknek még pedig cserépszindelyes házakkal — minden pénzbeli államsegély nélkül. A kiosztott szántóföldeken mindenütt folyik a termelés. A hivatalos termésbecslésekből kitűnik, hogy csak elvéve nagyobb a terméskülönbözöt 30%-nál a nagybirtokokkal szemben, míg a kisbirtokokkal szemben alig van lényeges eltérés. Legtöbb helyen azonban a gyöngébb minőségű föld került kiosztásra, amit mindig szem előtt kell tartani. Ennek dacára vannak meglepően jó eredmények is, mint Tolnában, ahol Miklósmajsaváron s néhány más községben házműszás bűzatermés volt tavaly a megváltott földeken. Mindazáltal arra kell törekedni, hogy a kétségtelenül mutatkozó különbözöt is csökkentessék s a földhözjutottak a gazdaságos terén haladjanak. A földművelésügyi kormány messze-menő s a viszonyokhoz képest intenzív előkészületeket tesz ebben az irányban. A termelés fokozására irányuló ezen akcióban a gazdasági oktatás, tanácsadás, szövetkezeti hitel, szövetkezeti beszerzés, a talajművelés megkönnyítése s a vetőmagbeszerzés bevált módszereit akarja alkalmazni.

Papi szabol Szovik József reverenda és cimadakesztő
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon: József 61—24.

Tavasszal újabb vetőmaghitelben részesülnek a gazdák.

A Felsődnunántúli Mezőgazdasági Kamara múlt évi november hó elején felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, hogy a rossz termés miatt nehéz helyzetbe került gazdák részére *olcsó tavaszi vetőmaghitel* bocsásson rendelkezésre az őszi vetőmagkációhoz hasonlóan. A felterjesztésre megérkezett a minisztérium leirata, melyben arról értesíti a Kamarát hogy a jövő év tavaszán különösen *árpából és zabból jelentkező vetőmaghiány pótlásáról a lehetőség szerint gondoskodni kíván* és felkéri a mezőgazdasági kamarákat, hogy a megbízható gazdaságokban eladásra kerülő, vetőmag céljaira alkalmas árpa- és zabtétéleket a mennyiség és az eladási feltételek megjelölésével a minisztériumnak jelentsék be. A Kamara felkéri a gazdaságokat, értesítsék a Kamarát arról, mennyi árpa- és zabvetőmagot és milyen árban hajlandók a fenti célra a földművelésügyi kormánynak rendelkezésére bocsátani.

A bőr kiszállítását ezután is kivételi engedélyhez kötik.

A kormány rendeletet adott ki, amely szerint a még mindig fennálló rendkívüli helyzetre való tekintettel január 1-én túl is mindennemű nyers *marha-, borjú- és lóbőr* csupán külön kivételi engedély alapján vihető ki.

Hús százalékkal emelik a dohánybevéltési árakat.

Bethlen István gróf miniszterelnök mellett *Bud János* és *Mayer János* miniszterek részvételével az elmúlt év utolsó netében tartották meg azt a dohánytermelői értekezletet, amit a dohánytermelőknek az egész országban kirobbant elégedetlensége tett szükségessé. A tanácskozások során a pénzügyminisztérium és a gazdák képviselői abban állapodtak meg: 1. *hogy az idei dohánybevéltési árakat hús százalékkal felemlik*, biztosítják a méltányos beváltási eljárást, valamint a jövedelmezőség biztosítására a jövőben az árakat fokozottan javítják; 2. a földreform kérdésében kijelentették a kormány képviselői, hogy a termelők igényeinek alapja van, a dohányterületek meghagyásának ügyét még nem fejezték be és ebben a kérdésben tárgyalások lesznek egyrészt a dohánytermelők érdekeinek a biztosítására, másrészt a földreform céljának megővésére; 3. a dohánytermelők az eddigi mértékben *kamatmentes előlegeket fognak kapni*, azonkívül olcsó hosszabb lejáratú, de bármikor visszafizethető hitel biztosításáról folynak tárgyalások, úgy, hogy ezen hitelek rövid időn belül a dohánytermelők rendelkezésére fognak állni; 4. a pénzügyminiszter a dohánynemesítés és egyéb szakkérdések tekintetében kezdeményező lépéseket tesz és ezen célokra anyagi áldozatokat is hoz.

Napszámbekek megállapítása.

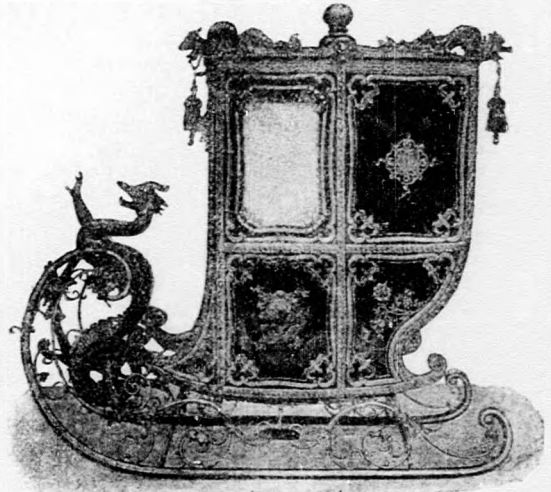
Mayer János földművelésügyi miniszter előterjesztésére a kormány a mezőgazdasági munkások munkabérének jogosulatlan kihasználására vonatkozó 1923-ban alkotott törvény hatályát az 1925. évre is kiterjesztette. Ennek alapján utasította az elsőfokú közigazgatási hatóságokat, továbbá a főispánokat és a vármegyei felügyelőseket, hogy amennyiben a gazdasági munkások részére fizetendő *legkisebb napszámbekek megállapítása* valamely járás vagy község (város) területére gazdasági és szociális szempontokból szükségesnek mutatkozna, eziránt tegyenek hozzá javaslatot. Ezzel a földművelésügyi miniszter biztosítani kívánta, hogy a mezőgazdasági munkások mindenütt megkapják munkájuk megfelelő ellenértékét.

Az egri földművesek olvasóköriének ötvenéves jubileuma.

Az egri földművesek olvasóköre múlt évi december hó 27-én, szombaton ünnepelte fennállásának ötvenéves évfordulóját. Az ünnepségen a kormány és a földművelésügyi minisztérium megbízásából *Tóth Jenő* dr. államtitkár vett részt. Az ünnepi beszédet *Nagy János* nemzetgyűlési képviselő mondta. Ezután díszközgyűlés volt a kör Mária-utcai helyiségében. A közgyűlést *Nagy János* földműves, elnök nyitotta meg, majd *Tóth Jenő* államtitkár tartott beszédet és átadta a földművelésügyi miniszter elismerő levelét a kör elnökének. *Kriston Endre* felszentelt püspök az egri érsek képviselőtében üdvözölte a jubiláló kört, *Nagy János* nemzetgyűlési képviselő pedig a szervezkedés fontosságára mutatott rá. *Trak Géza* polgármester a város nevében üdvözölte a kört.

A borpiac heizyete.

A *Szőlősgazdák Országos Egyesületének* jelentése szerint meglehetősen elterjedt az a hír, hogy a külföldi borok behozatali tilalmának megszűnésével el fogja özönlenni a magyar piacot az olasz bor. Mivel a termelők nagy része nincs tájékozva a magas vámokról, amelyek védik a magyar borokat és nehezítik a külföldi borok behozatalát, épen ezért ezeket a híreket megfelelő mértékre kell lecsökkentenünk. Ma sem olasz, sem magyar borok részére az országban nincsen pénz és nehezen hihető, hogy a literenkénti tízezer korona vámot, ami egy vagonnál már *százmillió* korona, oly könnyen lehetne folyósítani. E vámmal pedig az olasz borok legalább 17—18 koronás árral kerülhetnének a nagybani forgalomba. Ami már most a hazai forgalmat illeti, a pénzügyke továbbra is nyomasztólag hat a borforgalomra és csupán hitelüzletek fordulnak elő, amíg a termelők ma is csak apró tétéleket adnak el. Az irányzat ma inkább csökkenő irányzatot mutat, ami az átmenet jellegévei bír inkább. Borfogyasztásunk kissé növekedett. A közönség nagyon keresi az edesebb borokat és a magyar csemegeborok is nagyon szép eredményeket mutatnak már fel ez idén. Árak: Rétszilas 14—16; Mór 12 fokos újbort 12—13, 13,5—14 fokos óborok 15—16; Fejérmegye egyéb részein 10—11 fokos zöldesfehér új- és óborok 10—11; Kiskünderozsma újbort 14—16, óborért 18; Tiszakürt 10; Hosszúpályi 8—12; Tállya újbortért 12—13, óborért 15; Kalocsa 13—18; Hatvan 10—12 ezer koronát fizetnek literenkint ab pince.



A bolsevisták által lemezárólt orosz cár remekbekészült szánja Most bizonyosan valamelyik népbiztos «elvtárs» pöffszekedik benne.

A *Szent Év megnyitása*. Karácsony napján nyitotta meg a pápa a Szent Évet. Erre az alkalomra oly sok idegen érkezett az örök városba, hogy lakás hiányában sokan a szabadban voltak kénytelenek fagyoskodni a hideg téli éjszakában. A Szent Péter-templomba csak jeggyel lehetett bejutni. A pápát aranyozott trónuson hozták a befalazott szent kapu elé, amelyre szertartásos keretek között XI. Pius pápa aranykalapáccsal három ütést mért. A kapu leomlott s a pápa a Te Deum hangjain mellett állépte a küszöböt és bevonult a Bazilikába. Ott leszállt trónusáról, leborult és imádkozott. A hívők térdre hullottak és két kardinális felleolvasta a teljes bűnbocsánat szövegét. Ezzel a szertartással megkezdődött a Szent Év, amely jövő karácsonyig tart.

A *királyi ítélőtáblák ünnepe*. A budapesti királyi ítélőtábla most ünnepelte meg szervezésének 200. évfordulóját. Az ünnepségen megjelent *Pesthy Pál* igazságügyminiszter is. *Juhász Andor* dr. a tábla elnöke, ismertette a táblák történetét és méltatta az újjászervezés jelentőségét, amely 1723-ban megteremtette a királyi ítélőtáblákat mai formájukban. Utána *Pesthy Pál* igazságügyminiszter mondott ünnepi beszédet. A magyar bírói kar — mondta — mindig részese volt a magyar nemzet fejlesztésének és nevelésének. Beszéde végén Isten áldását kérte a magyar bíróságra, hogy az eljövendő újabb százéves forduló újból boldog, viruló országot találjon. A jubileumi ünnepet a debreceni, győri, szegedi, miskolci és pécsi táblák is megülték.

A kormányzó hadparancsa a magyar nemzeti hadsereghez.
Horthy Miklós kormányzó karácsony előtt hadparancsot adott ki, amelyben a nemzeti hadsereg minden egyes tagjának elismerését fejezi ki odaadó munkájáért. A kormányzó hadparancsa szövegét a következő:

Hadparancs.

A magyar nemzeti hadsereg megalakulása óta eltelt öt évre visszapillantva, örömmel állapítom meg, hogy a magyar királyi honvédség megszervezésében és felépítésében elértük azt a fokot, amely az ország fegyveres erejének további nyugodt és egészséges fejlődését biztosítja.

Szívem teljes melegével köszöntöm a honvédség tisztikarát, altiszteit és legénységét, mert az ő hű kötelesség teljesítésüknek, önzetlen, lángoló hazaszeretetből származó odaadásuknak és fáradságot nem ismerő munkásságuknak köszönhető, hogy ezen eredmény a rendkívül nehéz viszonyok dacára elérhető volt.

A siker a honvédség valamennyi tagja együttes munkájának eredménye; egyesek tevékenységét külön kiemelni a haza szolgálatában szerzett érdemek közül, ez esetben majdnem lehetetlen.

Ezért a hadsereg valamennyi tagjának fejezem ki elismerésemet és hálámat.

Kelt Budapest, 1924. évi december hó 19. napján.

Horthy, s. k.

Anyá-, csecsemő- és nemzetvédelmi pályázat. Az Országos Stefánia-Szövetség és az Országos Falu-Szövetség (Budapest, VIII., Vas-utca 10. és 19. sz.) három tételben másfélmillió korona díjat, több arany- és ezüstérmét tűzött ki oly versek, párbeszédek s kisebb szindarabok jutalmazására, melyek az anyá-, csecsemő- és nemzetvédelem törekvéseit népszerűsítik s a testnevelés, háziipar, magyar dal, táncok stb. terjesztését elősegítik. A pályázat nyílt és határideje 1925. január 20-ika s azon elemi és polgári iskolai ünnepélyeken való előadásra alkalmas új vagy átdolgozott s akár nyomtatásban megjelent művekkel is részt lehet venni.

Karácsonyi kegyelem. Magyarország kormányzója, a karácsonyi ünnepek alkalmából harmincegy olyan elítéltnak kegyelmezett meg, akiket a proletárdiktatura alatt elkövetett büntendő cselekmények miatt súlyos fegyházra és börtönbüntetésre elítéltek. Az elítéltek a kormányzó kegyelmi ténye folytán már el is hagyták a váci, soproni, szegedi, illetve mária-nosztrai fegyintézeteket, ahol eddigi büntetésüket szenvedték s a karácsonyi ünnepeket már otthon töltötték családjuk körében.

A kormány szociális munkája. A kormány ezidén is gondolt arra, hogy az inségbe jutottakon segítsen. Az új esztendőben meginduló munka arra irányul, hogy a terhes anyákat és csecsemőket tejjel lássák el, a munkanélküliek és munkaképtelenek olcsó népkonyhai étellemezt kapjanak és a szegény iskolásgyermekeket naponta egyszer meleg étellemmel lássák el. Az inségmozgalom másik része odairányul, hogy a szegények között rendkívül kedvezményes áron cipőt és ruhát osszanak ki. Arról is igyekszik gondoskodni a kormány, hogy a gazdasági helyzet változása folytán önhibájukból súlyos helyzetbe kerül közeposztálybeli emberek munkát kapjanak. Az inségmozgalmat a vidéki városokban a helybeli segítőbizottságok bonyolítják le. A főváros és környékén a népjóléti minisztérium intézi az inségmozgalom lebonyolítását, amelyre közel félmillió aranykoronát vettek fel a költségvetésbe. A csecsemők tejjel való ellátását a községek intézik. A rokkantak azzal is igyekszik segíteni a kormány, hogy ruhát és cipőt ad nekik igen olcsó áron.

Törvényjavaslat készül az ipartestületi reformról. Az iparosok egyrésze nemrég mozgalmat indított a kézműveskamara megalakítása érdekében, a kereskedelmi és iparkamarák azonban elleneztek a kézműveskamara felállítását. Ebben az ügyben az érdekeltek bevonásával megbeszélés is volt a kereskedelemügyi miniszter részvételével. A megbeszélésen többen kifejtették, hogy a *kisiparos-szervezet újjáalakítását az ipartestületeknél kell megkezdeni.* *Walkó* Lajos kereskedelemügyi miniszter magáévá tette ezt a felfogást és hattagú bizottságot nevezett ki a reform alapelveinek kidolgozására. A bizottság, amelynek *Buday* László helyettes államtitkár az elnöke, január elején kezdte meg működését; az *ipartestületi reform* kidolgozását, amelynek alapján átszervezzük az ipartestületeket és azok számára egy központi szervezet létesítenek. Ha a bizottság elkészült munkálataival, a miniszter újabb értekezletet fog összehívni, amelynek tárgyalásai után *törvénytervezetet terjeszt be a nemzetgyűlés elé.*

Gyilkol a hideg Amerikában. Newyorki lapok jelentése szerint a nyugati államokban a hideghullám huszonkilenc embert megölt. A fagypontra 25 fok Celsius hideg által okozott anyagi kárt tízmillió dollárra becsülik.

Átadták a forgalomnak a gubacsi hidat. A budapesti országos kereskedelmi és ipari kikötő, valamint a soroksári Duna-ágnak hajózhatóvá tétele érdekében épült gubacsi hidat az elmúlt héten avatta fel nagy ünnepség keretében *Bethlen* István gróf miniszterelnök. Az ünnepségen igen sokan jelentek meg közéletünk kiválóságai közül. *Bethlen* István gróf miniszterelnök, *Walkó* Lajos kereskedelemügyi, *Mayer* János földművelésügyi, *Vass* József népjóléti miniszter, *Schandl* Károly földművelésügyi államtitkár, *Foyos* Miksa, *Görgey* István, *Zsilvay* Tibor, *Hermann* Miksa nemzetgyűlési képviselő társaságában érkezett meg *Maurer* Gyula, a kikötőügyek kormánybiztosa üdvözölte *Bethlen* István grófot. A kormánybiztos részletesen ismertette a híd keletkezésének történetét és egész felépítését. A híd megépítése 300.000 köbméter földmunkát, 7900 köbméter betont és falazatot és 14.000 mm. vasszerkezetet igényelt. A híd teljes költsége 17 millió aranykoronát tett ki. Felépültével valósítható meg a dunai kikötő, a Duna-ág hajózása s a környező falvak föllendülése. *Bethlen* István gróf miniszterelnök válaszában hangoztatta, mily nagy jelentősége van az új híd megépítésének abból a szempontból is, hogy a *Duna ismét összpontosítsa azt a forgalmat, amelyet elvesztettünk.* A miniszterelnök ezután átszakította a hidat elzáró nemzeti színű papírláncot, az előkelőségek kíséretében végigment a hidon s ünnepélyesen átadta ezzel a forgalomnak.

Borzalmas tűzvész egy német iskolában. A karácsonyi ünnepségek alkalmából az egyik hobarti iskolaépületben tűz ütött ki. *Negyven személy megsérült.* Többnek a sérülése súlyos. Az elpusztult iskolaépület romjai alól *26 gyermek elszennedett holttestét húzták ki.*

Az oláhok az aradi tizenhárom szobrával is üzletet akarnak csinálni. Az aradi tizenháromról, 48-as mártírjainkról mostanában megint sok szó esik. Megindult a versengés a tizenhármak emlékszozábráért, amelyet az oláhok elcsapásra itéltek, mert nemcsak a világháború hőseinek emléktől félnek immár, hanem a 48-as hősök emléktől is. A nemes versenyben több város vett részt. Mint halljuk, most megtörtént a döntés a Zala György által készített pompás emlékmű elhelyezésére. A vidéki versenyzők valamennyien elestek, a döntés úgy történt, hogy a budapesti Szabadság-téren helyezik el a szobrot. Az emlékmű azonban még nincs a magyarok birtokában. Mert az oláhok, bár eltávolításra itéltek az emlékművet, *ingyen nem hajlandók átadni.* Ezzel is üzletet akarnak csinálni. Tizenkét millió leit, vagy kijelölt műtereket kívánnak cserébe a szoborért. A szobrot a magyarság emelte mártírjai emlékének, a szoborhoz tehát a magyarságnak jussa van, ha nem akarják az oláhok megtérni azon a helyen, ahol a tizenhárom vértanu mártírhaltat halt. Ellenszolgáltatás nélkül jussunk van az emlékműhöz. Csakhogy persze, hogyan képzelhető el, hogy a bakisi lovagjai valaminél lemondjanak az ellenszolgáltatásról.

Meggyilkoltak egy főjegyzőt. Vakmerő gyilkosságot kísértel történt *Monostorpályi* községben. *Rápolyth* Vilmos főjegyzőt, amint este elhagyta hivatalát, ismeretlen tettes az utcán *melleszúrta.* A főjegyzőt kórházba szállították, ahol meghalt. Egy legényt, akit a gyilkossággal gyanúsítanak, elfogtak.

Ravatali készített a diványból, amelyen öngyilkosságot követett el. *Popper* József magánhivatalnok huszonkilencéves felesége, *Flesch* Irén, az elmúlt szombat éjszakáján *Horthy* Miklós-út 18. szám alatti lévő lakásán luminállal megmérgezte magát. Reggel holtan találták meg. Régóta idegben szenvedett. Este jókedvűen, nyugodtan búcsúzott el hozzátartozóitól, egyedül aludt a lakás ebédőljében a diványon. Reggel férje be akart nyitni a szobába, amelynek az ajtaját azonban zárva találta. Betörte az ajtót s ekkor látta nagy megdöbbenéssel, hogy felesége a diványon holtan fekszik. A divány úgy volt elrendezve, *mintha ravatal lett volna.* A halott állig fehér lepellet volt letakarva, balkeze mellett imakönyv fektet. Jobbról és balról a fejnél szék volt elhelyezve, amelyen két ezüst gyertyatartó állott, a gyertyák azonban már tövig leégtek. Az ebédőlszekrény márványlapján nyolc levelet találtak.

Végzetes autókirándulás. *Vinczer* László 19 éves, *Léderer* József 20 éves, *Klausz* Győző 20 éves férjiszabók és *Blau* Ármin 20 éves fakeskedő automobilkirándulást tettek Alag felé. Alag közelében az autó egy négy méter magas hidról lezuhant, teljesen összetört, utasai pedig életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Az autószerencsétlenség áldozatait a zsidó kórházba szállították, ahol *Blau* Ármin még csütörtökön éjjel meghalt.

Házasság. Undi Imre hirlapíró kollégánk, az *Uj Barázda* segédszerkesztője, december 23-án tartotta esküvőjét *Reim Rózsával*.

Mennyi hitelt kaphat a kisiparos? A kormány a kisiparosok részére nagyobb hitelt engedélyezett. A hitelt az Iparosok Országos Központi Szövetkezete útján adják ki. Egy-egy iparosnak nyújtható kölcsön összege ötvenmillió koronát meg nem haladhat. Kivételes esetekben százötvenmillió koronáig terjedhető hitelt is engedélyezhet az IOKSz, míg ez összegnél nagyobb összegek folyósítására csak igen rendkívüli esetben kerülhet sor. A váltók háromhavi lejáratra szólnak és legfeljebb két alkalommal újíthatók meg, így az iparosok kilenchnapos hitelhez juthatnak.

Motorkezeldői tanfolyam. Januárban újabb gépjármű és motorkezeldői tanfolyam nyílik meg, melynek célja, hogy hallgatóival a gépjárművek, személy- és teherautóautó, traktorok, motoros szántógépek, motoros csónakok stb. különösen azok többhengeres gyártású motorainak szerkezetét, működését, kezelését, karbantartását rendszeres elméleti és gyakorlati oktatás útján megismertesse. A tanfolyamra felvehető a tizenhatodik életévüket betöltött géplakatosok, illetve megfelelő vas- és fémipari képzéssel bíró szakmunkások. Tandíj a beiratási és vizsgadíjjal együtt összesen 25 aranykorona. A tanfolyam 1925. évi január hó 7-étől február 18-áig tart. Beiratkozás: a M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet irodájában (VIII., József-körút 6. I. em. 2.) december 29-étől január 7-éig, köznapokon délután 5—7-ig.

Óskori telepre bukkantak Balatonföldvár mellett. A budapesti VI. kerületi állami főreáliskola cserkészcsapata a nyáron *Csorba* Ernő tanár parancsnoksága alatt Balatonföldvár mellett Kéréki határában, özvegy *Bálványosi Zatzger Pálné* úrnő birtokán táborozott. A gyákori záporosok különös alakú cseréptörmeléseket mostak ki a birtok két pontján. A cserékesek próbaását végezték. Az így napfényre került keramikából és kőszerszámokból a Nemzeti Múzeum megállapította, hogy a fiatalabb kőkorszakból való igen érdekes maradványokat találtak. Az ásatásokat a Múzeum vezetésével fogják folytatni.

Mojzes király az ablaknál. Egy sopronvidéki kisgazda pár hónappal ezelőtt egy viharos éjszakán arra ébredt, hogy valaki kocog az ablakán s egy titokzatos hang a következőket mondja:

— Én vagyok, Mojzes zsidó király. A másvilágról jöttem, hogy megmondjam neked, hogy nem sokára meghalsz, azért rendezd földi dolgodat. A túlvilági hangra kiverte a verejték a gazdát. Másnap azután megbeszélte a feleségével, hogy vagyonukat ráiratják egyetlen fiukra, aki uradalmi béresnek ment. A legény azért távozott a szülői háztól, mert apja akarata ellenére nősült s feleségét nem vihette haza. Hazahívták a fiatalokat s rájuk iratták összes vagyonukat. Az öregek és a fiatalok között azonban csakhamar napirenden voltak a veszekedések, aminek az lett a vége, hogy a fiatalok visszakerültek az uradalomba konvencióes cselédnek. Három hét múlva azután újból megjelent éjjel Mojzes király az ablaknál. Újból halált emlegetett, az öregek azonban gyanakodtak. Az éjjeli látogatóban a fiukat vélték felismerni. A fiú azonban váltig tagadott és esküdzött. Hittek neki. Újból visszafogadták a menyecskével együtt. A veszekedés ezzel újból kezdetét vette. A fiú követelni kezdte a ráírott földet és a házat. Pörre került a dolog. A soproni törvényszéken azután kiderült, hogy Mojzes, a zsidók királya szerepében a fiú izesztgette szüleit. A törvényszék végül a vagyonátírást érvénytelenítette.

Egy gyilkos — megette áldozatait. A német rendőrség elfogta *Denke Károly münsterbergi* gazdálkodót, aki egy iparoslegényt leütött, azonban a megtámadott el tudott menekülni. Denke a fogházban öngyilkos lett. Felkutaták házat s borzalmas dolognak jöttek nyomára. Nagy fazekakban pácolt hús volt, amelyről megállapították, hogy *fiatal férfiak húsa*. Több igazolóokmányt találtak, melyek iparoslegények nevére szóltak. Beigazolódt, hogy vándorló iparoslegényeket csalt be magához és ölt meg a szörnyeteg. Egy darab sült húsról, amelyben ott volt a fogak nyoma, szintén kiderült, hogy emberhús. *Denke Károlyról* tehát megállapított nyert az a — fehér embernél szinte hihetetlen — dolog, hogy *embervő volt*. Tíz esztendője üzte szörnyű mesterségét és legalább *huszonöt-harminc embert tett el láb alól*.

Asthmát, tüdőcsúcsurutot, rekedtséget stb. gyógyít:
Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

Milliárdos, aki sokalja a felesége selyemharisnyáit. Az egyik párisi polgári bíróság előtt érdekes pört tárgyaltak. Az alperes egy Gould nevű amerikai milliárdos és a felesége, a felperes pedig egy divatárú kereskedő, aki azért perel, mert Gouldné selyemharisnyáit még nem fizették ki. A milliárdosné *havonta 65 pár selyemharisnyát rendelt* s a számlát a férj — tekintettel arra, hogy válófélben van — nem akarta kifizetni. Gould arra hivatkozott, ilyen tömeg harisnya még egy dollárkirály feleségének is sok. Az asszony ügyvédje azt bizonyította, hogy a férj tartozik az asszony számláit kifizetni mindaddig, míg a bíróság ki nem mondotta a választ. A harisnyapörben nem hozott döntést a bíróság, mert kissé fogasnak találta az esetet s így elhalasztotta a tárgyalást.

Amerika megépíti a világ legnagyobb léghajóját. A Zeppelin-léghajó nagysikerű útja új léghajók építésére ösztökélte az Egyesült-Államokat. A tengerészeti repülőügyi osztály szakértői már be is mutatták a kongresszusnak az új léghajó terveit. A 3900 lóerős gépekkel felszerelt léghajó 7150 tengeri mértföldnyi utat képes megtenni a levegőben, anélkül, hogy le kellene szállnia. Az óriási léghajó költségeit hatmillió dollárban irányították elő. A hatmillió dollár, magyar pénzre átszámítva, körülbelül négy-százötvenmilliárd koronát tesz ki.



Ahol ember még nem járt.

Képünk az Ázsia belsejében fekvő Mount-Everest hegycsúcsot, a világ legmagasabb hegyét ábrázolja, ahova még nem sikerült embernek feljutni. Az utóbbi időben egy angol expedíció kétszer megkísérelte a lehetetlenséggel határos vállalkozást, de mindkét alkalommal a hideg és a viharok visszaverték a rettenthetetlen bátorságú kutatók ostromát. Az expedíció egyik tagja — alig pár száz lábnyira a csúcstól — halálát lelte.

Egy sikkasztó kivégezte családját és azután öngyilkos lett. Az ausztriai Duisberg-cég nagyváradi fiókjánál levő *Balek* Rudolf harminckétéves cégvezető-pénztárnok revolverrel kivégezte három tagból álló családját, azután öngyilkos lett. *Balek* azért vette el borzalmas tettet, mert főnöke a legutóbbi rovacsolásnál százhat-ezer lei hiányt fedezett fel a gondjára bízott pénztárban.

Repülőgép a mezőgazdaság szolgálatában. Floridában érdekes vetési kísérleteket végeztek *repülőgéppel*. A repülőgépről 640 acre (1 acre majdnem egy hold) terjedelmű földet húsz perc alatt vetettek be, rendes módszer mellett két ember harminc nap alatt tudná csak bevetni ezt a területet.

Pénzt loptak a korcsmárosól és azzal fizették a bort. Nyolc *apátfalvai* legény a napokban betért a korcsmába, egy kis borozgatásra. A korcsmáros egy alkalommal néhány percre magára hagyta a mulatózókat. Mikor visszatért, a legények fizették és távoztak. A korcsmáros csak másnap jött rá arra, hogy a legények *az elfogyasztott bort az ő pénzéből fizették ki*. A kasszából ugyanis néhány százezer korona hiányzott. A csendőrség a legények ellen megindította az eljárást.

Akinek büntetésből — vizet kell innia. Amerikában a bíróság egy szenvedélyes alkoholistát, aki a száraz törvény megszegése miatt kilencvenhátszer került bíróság elé, arra ítélte, hogy *naponként huszonöt pohár vizet igyék meg hatóságai felügyelet mellett*.

TRÉFÁK

A szabadság.

Két fegyenc beszélget a cellában.

— Hát maga miért került ide?

— Bigámiáért. Két feleségem volt.

— Remélem — mondja a másik fegyenc — most jól érzi magát itt a szabadságon!?

Milyenek a nők.

Férfi hang: Halló, te vagy az édes egyetlenem?

Női hang: Én... de ki beszél ott?

Megfelelt.

A villamoson az egyik utas véletlenül meglökött egy vénkisasszonyt, aki dacára a bocsánatkéréseknek, kegyetlenül lármázott:

— Nincs magának szeme? — sikolt reá.

— Hogy nekem nincs szemem, az lehetséges — válaszolt nyugodtan az utas — de hogy magának van szája, az kétségtelen.

A hét legrosszabb szóvicce.

— Nagyon szeretne a feleségem egy *automobilt*.

— Na és miért nem veszel neki?

— Vennék, vennék, de *autó-miből?*

Ez is öröm.

Pali: Jaj de jó, hogy elmúlt karácsony!

Pista: Miért?

Pali: Mert már nem kell jónak lenni.

Kohn: Nem tűröm tovább, hogy az a huszárkapitány továbbra is idejárjon.

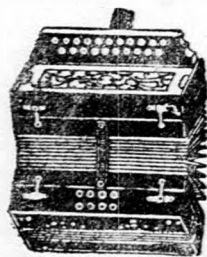
Kohné: Miért, talán féltékeny vagy?

Kohn: Azt nem, de a sarkantyúval szétlépti a drága szőnyegemet.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Hejji Imre dr.
Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

Karácsonyi és újévi engedményes árak

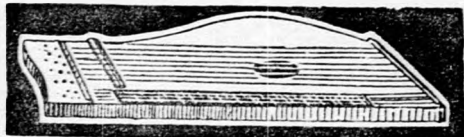
Harmonikák



Beszélő-gépek



Magyar népciterák



Klarinétok és rézhangszerek után gramofon-lemezajdonságok

HANGSZER-OTTHON

Fekete Mihály

hangszerkészítő-mesternél

Budapest, VIII., József-körút 9.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1924. december hó 28-án.)

Gabonapiac. Buza, tiszavidéki 540—552.500, pestvidéki 537—550.000, rozs 440—445.000, takarmányárpa 400—420.000, sörárpa 470—500.000, zab 410—420.000, tengeri 255—260.000, korpa 225—230.000, repce 660—670.000 korona métermázsánként.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 16.500—19.500, kivételesen 20—21.000, középminőségű 12—17.000, gyengébb 8—14.500, bika, jobb 15—19.500, kivételesen 20—20.500, közép- és gyengébbminőségű 10.500—14.500, bivaly 10—12.500, tehén, jobb 14—18.000, kivételesen 18—19.000, közép és gyengébb 8—13.500, kicsoatolni való marha 6—8000, nővendék 9500—14.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 22—23.500, közepes 23—25.000, nehéz 24—26.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1924 december 29-én.
1 Napoleon arany 292.600 K, 1 francia frank — K, 1 dollár 73.170 K, 1 angol font 347.000 K, 1 román lei 379 K, 1 cseh korona 2213 K, 1 svájci frank 14.235 K, 1 osztrák korona 1.03 K, — Zürichbea 100 magyar koronáért 0.0070³/s svájci frankot fizettek. — Ezüst egykoronás 6350 K, kétkoronás 12.700 K, forintos 17.000 K, ötkoronás 32.500 K.

REJTVÉNYEK

1. Póllórejtvény.

—va	—ndre	—álmán	—rpád
—örinc	—örndor	—mre	—ajos
—ános	—ndrás	—ezsó	—vette

(Beküldte: Kiss József Kocsérről.)

2. Betűrejtvény.

K $\frac{iv}{á}$ cs I s Ág

(Beküldte: Pap Zoltán Bedegről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 3-ik számunkban közöljük.

A múlt évi 49-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Emberé a munka, Istené az áldás.**
2. Talány: **$\frac{1}{24}$ után 2 perc és 44 másodperckor.**
3. Betűrejtvény: **Komárom.**

Megejtették: Murvai János, V. Besenyey István, ifj. Varga Lajos, Gut Gergely, Pintér János, Horváth Kálmán, ifj. Horváth V. Miklós, Takács János, Bodzsár Pál, Harangi Gábor, Tatay Kálmán, Ifjúsági kör A. zs., Máthé László, T. Molnár Gyula, Jozst Matildka, Bene Lajos, Kleinedler Jánosné, Vöney Vince, ifj. Donkó János, Pintér József, Nemes József, Lampert Gizike, Krivácska István, Huszár Pal, Kerekes Gábor, Braun Andor, Görbics Margit, Pokol Sándor, Alsó Varga István, Baráth Miklós, Kárász Ferenc, Nagy Lajos, Kovács Sándor, Bathó József, Bodnár István, Emódi József, Poór Anna, Szücs Sándor és Imre, Krabác Ferenc, Deli Juliska, Dömötör István, Hazrach Ottó, Borisza Dezső, Varga Vendel, Forintos Pál, ifj. Ritecs István, Vass Piroksa, Kiss József, Berger Hainalka, Pásztor Zoltán, Diószegi Lajos, Csapó Ferenc, ifj. Kálmán Ferenc, ifj. Varga József, Juhász Sándor, Janóczy Mihály, Bálint Ferenc, Somodi János, Kriván Sándor, Melher Imre, G. Tóth Ferenc, Vermes Lajos, ifj. Szántó István, Kocsis Ferenc, Szin Mariska, Andreisz György, Ábrahám Juliska, Kiss Sándor, Tanyai Mészáros Ferenc, Biró Márton, Moró József, Garai János, Takács Imre, Szücs Lajos, Strifler Antal, Csehki Lajos, Könyi Pál, Baress Margit, Somodi János, Zelenai János, Szekecs István, Lasják Ferenc, Markó István, Fűréd György, Dori József, Marosi Ferenc, Kaszás Károly, Gazdakör A. p., Hajdu István, V. Hasáb József, Andrási János, Szőke Lidi, Lipták Ferenc, Vas Géza, Árvai Ida, Szabó Lajos, Szalai Elemér, Szijjártó Szabó Benjamin, L. Kovács István, Kelle János, Szücs Imre, Szücs Péter, Kis Sándor, Pjéter Nándor.

Jutalomkönyvet nyertek: **Könyi Pál (Cece), Baress Margit (Nyergesujfalú), Somodi János (Abony), Kaszás Károly (Piliszzántó), Lipták Ferenc (Edelény).**

A múlt évi 50-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

HÁZASSÁGKÖZVETÍTÉS

ELBESZÉLÉS. ✦ IRTA: KOPLIK GYULA.

(6. közlemény.)

Nosza, szedte elő az ünneplőt. Az egyenruha fekete volt, zöld szegélyel. Ezüstpitykés gombjain az egybefonódó B. B. betűk állottak. Kabátjának kemény, magas gallérján ezüstös csíkokból bontakoztak ki Berenyey Béla nevének kezdőbetűi.

Ez a ruha egészen jól állott az inasnak, de bizony nem báli ruhának szabták.

Gábor azonban ezt nem vette észre. Egészen ügyesnek találta a választását, annál is inkább, mert eszébe jutott, ha valahogyan rajtakapnák, hogy — nem őt hívták meg, csak az álarcot kell levennie s mint — inas, könnyebben kivághatja magát. De kellemetlenségtől mégsem tartott. Hogyan is juthatna ilyen helyzetbe, amikor csak — néző lesz.

Előszedte a lakkcipőjét, amelyet a gazdája ugyan ki-mustrált már, de még mindig bálképes volt. Főpróbát tartott. Haját szépen lekefélte, még ki is puderezte az arcát. Kézélőjébe bele rakta gazdája aranygombjait.

— Ugy ni! Egészen jól festünk! — állapította meg.

Azután a kesztyűdobozban megtalálta azt a feketeselyem álarcot, amelyet Berenyey tavaly veit, amikor «befűzött kis-asszony» volt.

— Lám, most senki sem mondaná — szolt, arcának felső részét az álarccal eltakarva — hogy nem vagyok Berenyey Béla.

Gábor már többször észrevette, mily sok hasonlatosság van a gazdája és közötté. Ezt a hasonlatosságot azonban még sohasem vette olyan komolyan s annyira érdekesnek, mint ma. Jobban maga elé idézte Berenyey Béla körvonalait, természetét, arcát, tartását s megállapította, hogy a különbség, amely a kettőjük külseje között van, jelentéktelen. Talán csupán a hang az, amely elárulhatja, hogy Gábor mégsem Berenyey.

Most mégis ezt a hangkülönbséget is felismerhetetlennek találta, de csak azért, nehogy megjedjen a felismeréstől s ez elvegye a kedvét a báltól.

Megállapodott tehát annál a véleményénél, hogy a természet is összejátszik vele s segítségül küldi a hasonlatosságot közte és a bála meghívott között.

A főpróbának vége volt s Gábor ismét mint inas teljesítette kötelességét. Fűtyörészve takarított, de óvatosan, nehogy a keze piszkos legyen. Attól félt, hogy másnapig még le se tudná mosni rendszeren. Immel-ámmal ment a munka. Hamarosan abba is hagyta.

A nap legnagyobb részét megint a tükör előtt töltötte el. Megpróbálta, milyen hanyagsággal engedi majd, hogy az inasok leemeljék róla — Berenyey burdjáját. Azután végigjártszotta, milyen volna, ha a mulatózók közé vegyülne s udvarolna a hölgyeknek. Karját nyújtotta egy láthatatlan lénynek s bókolva vezette — a tükör előtt föl s alá. Közben pillantásokat vetett a tükörbe és meg volt önmagával elégedve. Most azután a dohányzóba ment s mint az indiai alkirály, olyan fejedelmi mozdulatokkal gyujtott rá Berenyey cigarettájára. Közben valamelyik gróffal, diplomatával folytatott igen érdekes beszélgetést hadművelési s szociális kérdésekről különös tekintettel a béresek bérvizonyaira. S Gábor képzeletben látta, mennyire el van ragadtatva — gróf barátja, a diplomata — hogy ő olyan jártas ezekben a kérdésekben. Minden tekintetben meg volt elégedve evvel az estevel, amelyet így gondolatban töltött el báró Ujházyék palotájában.

Evvel a képzelődéssel még csak inkább felbátorította magát az igazi bála.

Másnap azután már délelőtt előkészített mindent, hogy semmit el ne felejtjen. Az órák

borzasztó lassan multak. Türelmetlen volt. Izgatott, ideges. Már egy kicsikét kezdett arra is gondolni, hogy mégse megy el, de azután hamar elhessegette magát ezt az ostoba gondolatot. Hát még ilyen ártatlan szórakozástól is megfossa magát. Újra elővette azokat az érveket, amelyek mentették a tettét s megerősítették őt elhatározásában.

Végre is este felé közeledett az idő s öltözködni kezdett. Lassan, gondosan. S nem felejtette el, hogy lehetőleg mindenben Berenyey Bélához igazodjék, hozzá hasonuljon.

Kilenc óra előtt néhány perccel bundában, cilinderesen, zsebében a — koztpénzzel s megtakarított bérével, kocsiba vágta magát s elindult.

V.

A bundát valóban sikerült «főlényesen» levetni. Az inasok kissé mosolyogtak, amikor meglátták a vendéget hozzájuk hasonlórú mundérban. De udvariasságuk mégis a «meghívott úrhoz» mért volt s Gábor máris elhatározta, hogy búsás borralalót fog adni a derék kollegáknak.

Gábor feltette az álarcot, a tükör előtt még néhány simítást tett magán s azután bátran vágott neki az előcsarnoknak, amelyet üvegfal zárt el a nagy táncteremtől. A feltárt üvegfalon keresztül a nyüzsgő vendégsereg sejt a tekintete. Mindenütt délszaki növények, pompás kis lugasok... csillogás, fény, illat... amint megálmodta.

Egy nagyobb társaság jött kacagva, vigan. A hölgyek valósággal repültek be a bálterembe, ahol éppen most zendített rá a cigányzenekar az első nótára.

Gábor hamarosan csatlakozott ehhez a társasághoz s sikerült úgy besurrannia, hogy elkerülhetett néhány kötelező üdvözlést.

A hatalmas táncteremben már vagy harminc pár forgott, mások a párukat keresték s a meghívottak még nem voltak mindnyájan itt.

Gábor az első pillanatban szinte elkabult a szemképrázató látványtól, ami eléje tárult. Ennyi sok ötlet, furfangos elkendőzés, óskorbéli szörny és tündér, medve, meg bóbitás Piroška, együtt forognak körbe. Várúr és ballerina, pojáca és indiai törzsfőnöknő... hát ez ugyancsak vegyes társaság... Lába szinte a földre gyökerezett s megállt, hogy kissé magához térjen...

Szédült. Az illatár vagy a fény szédítette, kápráztatta-e el? A muzsika lágy ütemei úgy hallatszottak, mintha valahonnan, messziről jönnének. Sokkal közelebbről jöhet az az édes kacagás, amely betölt mindent... mindig csengőbb lesz... mindig közelebb jön — szívéhez... ó...

Csak akkor tért magához, amikor egy körtánc közép-pontja lett.

Pajkos leánysereg forgott körülötte s kacagott az ámulóbámuló férfin, Gábor felocsudva, nem vette tréfára a dolgot. Erre igazán nem volt elkészülve s nem is tetszett a «szívélyes» fogadtatás.

Menekülni akart a gyönyörű gyűrűből. A pálmák irányában utat akart törni, de két hóféhér kar útját állotta:

— Hohó Béla, nincs menekülés!

— Kis szökevény!

— Itt nincs bujkálás, mint otthon!

Ilyen megjegyzéseket hallott Gábor, amelyekből mindjárt megértette, hogy ezek a kacagó kislányok Berenyey Bélának nézik őt. De hogy miért, az most igazán nem jutott eszébe.

— De kérem...! — akart valamit mondani, amikor újabb rést keresett, amelyen keresztül megszökhetne. Szava azonban a víg kacagásban elveszett, merta menekülés útját ismét sikerült elzárni.





MRAVKÓ JÓZSEF UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, át-
alakítását és felújítását. — ELAD: elsőrendű
gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata
vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű minden-
nemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Hevesmegyében

negyvenholdas. — Kiskunhalason kétszáz holdas
tanyabirtok. — Biharban hetven holdas. —
Nógrádban háromszázholdas, kétszázhatvan holdas
és kétszázholdas. — Gárdonyi fővonalon tizenhat hold
föld két darabban, kastélyszertű úrilakkal, gazdasági
épületekkel, gyümölcsösökkel. — Nagykatka vidékén két-
száznegyven holdas jóminőségű homokbirtok, négy-
szobás úrilakkal, külön gazdasági lakással, gazdasági
épületekkel, tizenöt hold szőlővel, patak mellett. Felső-
orszámban kettő vidéken kétszázötven holdas birtok
úrilakkal, gazdasági épületekkel. — Tolnában százöt-
ven holdas elsőrangú birtok és ezeken kívül az ország
különböző részein több kisebb-nagyobb birtok eladó.

Dr. Héray Andor

• O. F. B. • engedélyével működő ingatlan-irodájá-
nál, IX., Rákóczi-u. 11., földsz. l.

Községek, gazdakörök,
egyesületek részére

mozi felállítása

nagy anyagi és
erkölcsi hasznot hoz.
Villany nem szükséges.

Még ma kérjen részletes költségvetést

HATSCHEK FARKAS-tól
Károly-körút 26/B.

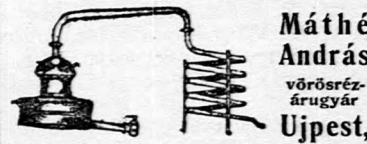
A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Beszélőgépei, Cimbalomjai, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók



Romlott hangsze-
reket művésziesen
javít.

Legjobb
Hírek!

Árjegyzéket ingyen küld
Mogyoróssy Gyula m. kir. szabadalma-
zott hangszergyára,
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. Tel. József 16-81.



Máthé
András
vörösréz-
árugyár
Újpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstököt-
finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.

HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazda
közönség bizalommal forduljon hozzám, minden
igényt módomban áll kielégíteni.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudoir és Csepel W. M. védjegyjű
szőlőpermetezők



legolcsóbb gyári
áron beszerezhetők:

SZONTÁGH PÁL rézárny-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos elintézése miatt TERÉNYI SAMU cég-
tőlnek nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Szakorvos

-rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A „HANGYA” szövetkezet tagjai
megbízható jóminőségű árut
a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephír,
szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya,
cérna, pamut, szabóellékek, valamint mindennemű
rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműruk. 4

A hosszú u n a l m a s t é l i
esték ellen legjobb szer a

Halálkigyó

című 416 oldalas, elejétől végéig
izgalmas cselekményű gyönyörű
bűnügyi regény, melynek ára bér-
mentes kiúddal csak 57.000 kor.

Megrendelhető a „Vasárnap” könyv-
osztályában Budapest, VI., Ó-utca 10.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőről készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőről, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

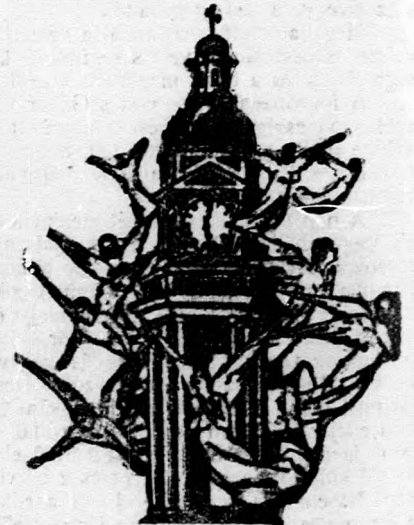
„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekedő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecskavágók, repavágók, darálóok,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

HARANGOKAT



tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI UTCA 27.